

[Justitsministeren.]

ikke noget principielt ønske om centralisation; herom kan jeg iøvrigt henvise til bemærkningerne. Navnlig forsåvidt angår § 21, synes det vist rimeligt, at spørgsmålet om fastsættelse af de godtgørelser, der omtales dér, af praktiske grunde henhører under statsministeriet.

Det ærede medlem fandt det uheldigt, at man i en lov, der udgav sig for at være systematisk, henviste til anordninger, og det ærede medlem nævnte kapitel 4, §§ 2 og 3, vedrørende skifte og værgemål, anordninger, der iøvrigt bliver ophævet. Henvisningen skyldes den omstændighed, at man på disse specielle områder ikke har haft mulighed for, ikke har haft tid nok til at opbygge nye systematiske retsplejeregler, idet det er indlysende, at man må afvente en materiel lovgivning på disse områder, og en fuldstændig ophævelse sker jo heller ikke ved bestemmelsen i kapitel 7, § 13.

Endelig havde det ærede medlem forskellige indvendinger at gøre mod sproget. Jeg skal ikke bestride, at der kan være ting, som med fordel kunne formuleres i et smukkere sprog. Som det ærede medlem var inde på, skyldes de fleste af sprogløstørerne utvivlsomt, at den danske retsplejelov har smittet af, og jeg vil gerne pege på, at der kan være god grund til i tilfælde, hvor man ønsker samme regler som i den danske retsplejelov, ikke at lave for meget om på sproget. Det vil meget let kunne føre til fortolkningstvivil med hensyn til, om der med en ændret formulering er tilsigtet en ændring i meningen, og i denne forbindelse tør jeg måske kritisere et enkelt af de eksempler, det ærede medlem kom med. Når man i værnetingsreglen anvender ordet „gods“ — det er kapitel 3, § 3 —, falder det ganske naturligt, når det tages i betragtning, at man tilsigter en lignende bestemmelse som de danske bestemmelser om godsværneting. Det er muligt, at ordet ikke er kønt, men der er her tale om en fast juridisk terminologi, der kan være praktisk. Det ærede medlem railedede også lidt over, at landsretten skal kunne tage hensyn til oplysninger, der fremgår af sagens akter, og fandt, at det var en selvfølge. Ja, en landsdommer vil naturligvis tage hensyn til sagens akter, men det, der er tale om her, er en fravigelse af princippet om, at beviser skal føres direkte for den dømmende ret.

Det ærede medlem hr. Stegger Nielsen var inde på spørgsmålet om, hvorvidt der under hensyn til de særlige forhold i Grønland, de mange skibe, deres last m. v.,

kunne blive oprettet en sø- og handelsret. Jeg vil mene, det er et af de spørgsmål, der ligesom mange andre, som er rejst af de ærede ordførere, egner sig til overvejelse i et udvalg. Men jeg gør dog opmærksom på, at selve sø- og handelsretten er en københavnsk ret. Der kunne naturligvis være mulighed for at oprette en særlig handelsret eller en særlig søret. På den anden side ville det måske i nogen grad blive de samme personer, der blev medlemmer af retten, så hvor stor praktisk betydning dette ville have, er måske tvivlsomt.

Det ærede medlem hr. Halfdan Henriksen fremhævede det ganske uholdbare i det skel, der har været opretholdt i det hidtil gældende retssystem mellem grønlænderne og rigsdanskerne. Det er et synspunkt, som jeg ganske kan tiltræde. Jeg har altid følt, når jeg satte mig ind i disse regler, at det var urimeligt. Jeg finder ligeledes den retsplejeordning, i hvilken dommer og anklager er samme person, urimelig. Det var jo den, vi afskaffede ved retsreformens indførelse her i landet.

Det ærede medlem var inde på spørgsmålet om driftsomkostningerne ved det nye retsvæsen i Grønland. Jeg kan oplyse, at driftsomkostningerne for 1951—52 er anslået til 190 000 kr. både for domstole og politi.

Det ærede medlem hr. Oluf Johansen var blandt andet inde på spørgsmålet om fri proces. Jeg kan oplyse, at der endnu ikke er tale om nogen procesudgifter. Man har indtaget det standpunkt, at man må afvente udviklingen og se, hvor store udgifterne bliver.

De betragtninger, det ærede medlem hr. Chr. Nielsen fremsatte vedrørende motivet til, at man nu ønskede at indføre en ny retsplejeordning for Grønland, og vedrørende de principper, der lå til grund for dette forslag, behøver jeg ikke at komme nærmere ind på. Jeg går ud fra, at den kommission, der har beskæftiget sig med disse spørgsmål, nøje har overvejet, hvilket retssystem den mente var bedst egnet til de befolkningsgrupper, der skulle leve under retssystemet.

Det ærede medlem var også inde på spørgsmålet om det fængselsvæsen, der eventuelt skulle indføres, nu da grønlænderne skal til at stifte bekendtskab med politi og strafferet. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at dette vist i nogen grad skyldes en misforståelse. Der er ikke truffet bestemmelse om fængsels indførelse i Grønland. De overvejelser, der foregår med hensyn til kriminallovgivningen, bygger netop ikke på en fængselsordning, men på de hidtidige sank-